

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 387/2014-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. júna 2014 predbežne prerokoval sťažnosť P. L., zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária VASIL, ŠIMONOVICH & partners, s. r. o., Kuzmányho 29, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Martin Vasil', pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 4 CoE 81/2013-238 zo 4. decembra 2013 vo výroku o trovách odvolacieho konania a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. marca 2014 doručená sťažnosť P. L. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária VASIL, ŠIMONOVICH & partners, s. r. o., Kuzmányho 29, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Martin Vasil', pre namietané porušenie základného práva na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 CoE 81/2013-238 zo 4. decembra 2013 vo výroku o trovách odvolacieho konania.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol:

«Výzvou zo dňa 22. 03. 2013 Okresný súd Humenné vyzval sťažovateľa na vyjadrenie sa k podanému odvolaniu zo dňa 06. 03. 2013 v exekučnej veci oprávneného ... (ďalej aj ako „odvolateľ“) proti povinnému 1. P. L.,... 2. P. L. o vymoženie 50.610,- Eur s príslušenstvom v konaní vedenom Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 19 Er/163/2012. K tomuto podanému odvolaniu sa sťažovateľ riadne vyjadril, kde okrem iného namietal aj nesplnenie formálnej stránky notárskej zápisnice v dôsledku absencie údaju o preukázaní totožnosti účastníka uvedením druhu a čísla platného preukazu totožnosti účastníka v notárskej zápisnici, predloženej ako exekučný titul v danom konaní...

Nami podaná ústavná sťažnosť smeruje voči uzneseniu Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 4 CoE/81/2013 zo dňa 04. 12. 2013 výlučne voči druhému výroku uznesenia, t. j. v časti náhrady trov odvolacieho konania. Meritórne rozhodnutie vo veci (potvrdenie uznesenia prvostupňového súdu) a rozhodnutie o trovách prvostupňového konania považujeme v plnom rozsahu za správne.

Rozhodnutie v časti náhrady trov odvolacieho konania však považujeme za nesprávne. Krajský súd pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania konštatoval, že o trovách rozhodol v súlade s ust. § 224 ods. 2 a ust. § 251 ods. 5 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP. Krajský súd v predmetnom uznesení uvádza: „Oprávnená ako neúspešná účastníka nemá nárok na náhradu trov konania a povinným v 1. a 2. rade žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli. Navyše návrh na ich priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).“

Uvedený záver Krajského súdu však nie je správny, nakoľko sťažovateľovi trovy konania v konaní pred Krajským súdom preukázateľne vznikli, a to trovy právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu v zmysle § 14 ods. 3 písm. e) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení vyhlášky č. 232/2010 Z. z.

Sťažovateľ predložil návrh na priznanie trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní priamo v znení vyjadrenia k odvolaniu (viď čl. III. vyjadrenia zo dňa 10. 4. 2013). Sťažovateľ si taktiež uplatnil náhradu trov odvolacieho konania už zvýšenú o sadzbu DPH, a to samostatným podaním zo dňa 22. 05. 2013. Krajský súd teda mal priznať náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 10. 4. 2013 vo výške 325,06 Eur vrátane DPH {(263,07 Eur + 7,81 Eur režijný paušál) + 20 % sadzba DPH}.

Vzhľadom k vyššie uvedenému Krajský súd pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania mal zohľadniť existenciu trov odvolacieho konania na strane sťažovateľa, ktorý bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný, vzniknuté trovy si riadne vyčíslil a uplatnil, na základe čoho mu Krajský súd mal priznať náhradu trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 142 ods. 1 OSP. Krajský súd však nekonal takýmto spôsobom, ale postupoval v rozpore so zákonom a v rozpore s obsahom spisu v prejednávanej veci.»

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľa P. L., na spravodlivé prejednanie veci podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd, ako aj základné právo sťažovateľa P. L., na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky porušené bolo.

Uznesenie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 4 CoE/81/2013 zo dňa 04. 12. 2013 vo výroku v časti náhrady trov odvolacieho konania sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove je povinný nahradiť trovy konania v sume 340,90 EUR do pätnástich dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa vedený v ...“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo

arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 4 CoE 81/2013-238 zo 4. decembra 2013 vo výroku o trovách odvolacieho konania. Krajský súd označeným rozhodnutím potvrdil uznesenie Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) č. k. 19 Er 163/2012-159 zo 16. januára 2013 vo výroku o vyhovení námietkam proti exekúcii, o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a zastavení a vo výroku o trovách účastníkov prvostupňového konania a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy

o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu č. k. 4 CoE/81/2013-238 zo 4. decembra 2013 vo výroku o trovách odvolacieho konania, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 19 Er/163/2012-159 zo 16. januára 2013 a náhradu trov odvolacieho konania sťažovateľovi nepriznal, sťažovateľ namieta, že v odvolacom konaní bol úspešný a krajský súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal aj napriek tomu, že vzniknuté trovy riadne vyčíslil.

V odôvodnení uznesenia krajského súdu č. k. 4 CoE/81/2013-238 zo 4. decembra 2013 sa uvádza:

„... O trovách konania účastníkov odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 224 ods. 2 a ust. § 251 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Oprávnená ako neúspešná účastníčka nemá nárok na náhradu trov konania a povinným y 1. a 2. rade žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli. Navyše návrh na ich priznanie predložený nebol (§ 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).“

Z uznesenia krajského súdu č. k. 4 CoE/81/2013-238 zo 4. decembra 2013 vyplýva, že krajský súd sa štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovnal s otázkou trov odvolacieho konania sťažovateľa. Sťažovateľ v sťažnosti napáda iba skutkové zistenia krajského súdu. Ústavný súd nie je oprávnený preskúmať, či v konaní pred krajským súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil vzhľadom na to, že ústavný súd nie je ďalšou opravnou

inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Nevysporiadal sa však náležite sťažovateľ s príslušnou ústavnoprávnou argumentáciou, ktorá by odôvodňovala ním namietané skutkové skutočnosti, hoci je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom.

Ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľné, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, keďže krajský súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita právnych úvah sťažovateľa uberala iným smerom ako právny názor krajského súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí, avšak rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

K námietke nevysporiadania sa so skutočnosťami uvádzanými sťažovateľom v jeho vyjadrení k odvolaniu proti uzneseniu súdu prvého stupňa ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd napadnutým uznesením č. k. 4 CoE 81/2013-238 zo 4. decembra 2013 neporušil sťažovateľom označené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd preto sťažnosť vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu č. k. 4 CoE 81/2013-238 zo 4. decembra 2013 vo výroku o trovách konania odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde považujúc ju za zjavne neopodstatnenú. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (zrušenie uznesenia krajského súdu č. k. 4 CoE 81/2013-238 zo 4. decembra 2013 vo výroku o trovách konania a vrátenie veci na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2014